

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 14. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956849166736/facsimile.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

Forvanskning: *Oyvindarfjörður* er f. Eks. blevet til *Andefjord!* Det er dog kun de vigtigste Stednavne, som saaledes har faaet en blivende dansk Sideform, og det Fordanskningsarbejde, som her er foregaaet, tilgiver man gerne de Præster og Embedsmænd, som levede i en fjern og grinagtig Tid. Mindre tilgiveligt er det imidlertid, at der saa sent som i 1915 fra dansk Side er gjort et veritabelt Attentat paa de Stednavne, som ingen dansk Form har. Det er *Generalstaben*, som er Mester for dette. Medens paa de tidligste Generalstabskort disse Navne er skrevet paa Færøsk med en gennemført og udmærket Ortografi, som vistnok er tilvejebragt ved filologisk Hjælp, og som saaledes udmærker sig fremfor Ortografien paa alle de andre Generalstabskort, har man paa et i 1915 udgivet Kort konsekvent og uden smaalige Hensyn fjernet alle disse Navne og erstattet dem med ny danske Former af eget Fabrikat. Muligvis betyder dette sproglige Misgreb et Fremskridt i Retning af større Komfort for danske Tunger, men Færingerne kan ikke billige, at der drives slige Fastelavnsløjer med deres Stednavne. Heldigvis har Generalstaben ved disse operative Indgreb opnaaet saa pragtfulde Resultater i Retning af det groteske, at hele Foretagendet paa Forhaand er latterliggjort, og at man tør haabe, at Forsøget ikke gentager sig.

Paa en lignende Maade, som det er gaaet Stednavnene, er det ogsaa gaaet *Personnavnene*. Disse, der før Reformationen var gammelt nordiske — ligesom de endnu er det paa Islandske — blev efter denne danske, hovedsagelig bibelske. Dog opretholdtes ogsaa her Dobbeltformer, én skreven, som var helt dansk, og én færøsk Talesprogsform, f. Eks. *Jacob*, der paa Færøsk udtales *Jákup*. Resultatet er blevet, at Færingerne nu hedder Jens Hansen, Peter Poulsen, Ole Jacobsen etc. Forsøg paa at genindføre færøske Efternavne vanskeliggøres i høj Grad af de danske Love. En Mand, som aldrig kaldes andet end *Poul* i *Geil*, og som ønsker at hedde saadan, kan ikke komme til det.

Skal man i faa Ord karakterisere den Stilling, *Dansk* i Løbet af denne Periode (ca. 1535—ca. 1850) har opnaaet, kan man gøre det